

Daniel Salgado

Daniel Salgado procede de Monterroso, onde naceu hai vinte e seis anos. Publicou os libros de poemas *Sucedé* (2004), *Días no imperio* (2004), *Éxodo* (2006) e *Os poemas de como se rompe todo* (2007). Considera esgotado o ciclo histórico do capitalismo. É ateo. Na actualidade, continúa obsesionado con Albert Ayler e Bertolt Brecht.

por unha poesía hostil

I

neste poema non hai palabras ao ouvido: hai tensión de man pechada e destitución de urbanismos domesticados: no poema falan os espazos que abandonan a neutralidade, os ocos onde se amorea o cascallo, a reconfiguración continua da linguaxe, o único termo político aceptábel¹: o poema non aparece revestido de veludos: son ósos, son illas baleiras:

II

o poema tampouco é casa de ninguén: supón unha ameaza, un territorio indómito: escapa de todo control e atópase inzado de malas herbas: non existe lisura, non existe ordenación, non existe pacto, non existe posibilidade real de instalarse neste texto: un poema en fuga permanente:

III

non fan o mundo os xardineiros²: o bosque rodea o poema e a ese poema préstalle a incerteza, o subdesenvolvemento: non remata aquí: continúa e desarbórase, perde estrutura, afirma a negación: aparecen oportunidades pero mutiladas: nada significa: humidade e crise:

210

IV

detrás do pano, entre as cortinas, nunha honestidade que ten que ver co lique, coa carriza, coa terra á sombra do muro, coas feridas da boca: na fragilidade, no principio de indeterminación: o poema constitúese: a materia non é a linguaxe, o poema tamén se xoga nos lugares onde falta:

V

o mar escuro: ningún espello, ningún mineral: hai preocupación e pregunta³: hai toma de posición a prol da improvisación colectiva: o estado de ánimo e a violencia do díctel e o espírito dos tempos e a historia da literatura non occidental e a primavera dos pobos:

¹ Eric Hazan, "Francia baixo unha nova dirección" (*New Left Review* 48: xaneiro, febreiro 2008): "Poñendo a durmir este vestixio do Partido Comunista Francés serviría polo menos para a resurrección sen ambigüidades do máis aceptábel dos termos políticos: comunismo".

² John Ashbery, *Galeóns de abril* (1984).

³ Rossana Rossanda, *A rapaza do século pasado* (2005).

escribir como acto de desacato:

a esperanza concreta:

a pel ardida:

VI

as autopoéticas son, evidentemente, mentira: e

isto pode ser uma arte poética. / também pode ser uma ironia⁴:

o poema en marcha

⁴ Heberto Helder, *Photomaton & Vox* (1979).

Ruído de fondo (fragmentos)

Por onde se mire, todo é violencia e angustia,
todo se cambalea e esboroa.

O espírito do século, Friedrich Hölderlin

Onde nace o perigo
nace tamén a salvación.

Patmos, F.H.

212

[aos que nunca se confundiron de inimigo]

onde comecen as extensións da cidade,
aí,
procuren o rumor, as vértebras,
o sólido proxecto da carne, aquilo
que non se debe cantar. haberá
outros indicios, outra paixón
amais do real, un retorno inequívoco
a posicións heterodoxas. e o horror
propio dos pés cortados. este lixo,
estas pantasma.

as características desta hora impiden
valorar a experiencia común: imponse
un consenso nocturno, a situación
desordenada á saída da fábrica,
respiración interna, o refluxo
das circunstancias e unha mazá,
na patria das mazás, que se
enfrenta aos domingos e non hai
pronome posíbel. nada explica
a quen
pertence a lingua, os crimes cometidos
en nome doutra arquitectura,
os estrondos, as criaturas,
as intencións do poema.

na impotencia,
onde se resolve a escrita

como coloca Paul Celan as comas,
Johannes Bobrowski, a admisión
das durezas da escrita, o lugar
onde se xunta o ceo cos liques
no monte Farelo, a auténtica
xínea dos cousos, da xesta, a madeira
interposta entre nós e os días.
todo semella conducir a materia
antiga, ás célebres uces que compare-
cen así no poema e significano
na banda do memorial, da inscrición,
nas extremas que fundan continente
e artes do bosque. é
igual que se valer das unllas para
transportar o tempo da erosión,
cinza de ósos, cara ás
coseduras que pegan a lingua
aos camiños e que celebran
a marxinalidade da carne

dispóñense os ritmos da obediencia.
canda a neutralidade, hai
os nervios, a inequívoca vontade
das mañás. as maneiras de construír
vidas así, neste ambiente
tuberculoso, entre montañas gastadas,
nun réxime rigoroso de desinformación
e con cabalos, censuras, máis achegados
á retagarda do que ás marxes.

[os asuntos da derruba]

na caída da civilización non existe refuxio.
a metrópole baleira, os desertos
de trás do ollo, a curiosa derrota dos
xeonllos, todo iso que indica escenario apocalíptico,
unha desas ruínas que escribe
J.G. Ballard e onde retorna a especie
e a súa memoria, a fuxida a través
dunha paisaxe exótica:
a luz das letras, o asfalto, o
bosque que pecha a liña do ceo.
a imposibilidade dunha época dourada.
describo como che pete pero admite
urxencia, reconece escravitude neste xeito
de enfocar as crises. e antes do exilio,
detén as mans.

a necesidade
de dismantelar o artificio
imponse. ese
é o poema.
velaí se xogan as distancias,
a época, o reparto
de responsabilidades.
as flores negadas.

216

no corpo corrupto ordena o vento
igual que na cidade en ruínas: o cadáver
precede á selva.
para o vertido funcionan os hemis-
ferios pero o organismo
sométese. a loita de clases incide
na disposición urbana e mesmo
en agrandar a fenda, a carraxe
das bacterias, a ira dos insectos:
unha violencia cruza os interiores
e non existe litoral no espazo lixo.
a arquitectura é de guerra; os edificios,
cascallo. acontece
unha historia á velocidade do século.

non hai personaxes.
nos piñeiros non se agocha ninguén.
non quere falar de traizóns íntimas.
non procede
abrir as carnes. este poema
é contrario a simular un bolero.

217

neste poema non funciona o concepto
de illa. non hai auga. e o que
os clásicos denominan luz “antiga”
virou en ferruxe, porque este poema
transita a época postindustrial,
viste ruínas, pero de fábricas,
non sabe nada dos elementos,
aparece calcinado logo dalgunha
guerra química. pensa sobre
todo
en cómo se sae de aquí

evita a tentación do funámbulo,
o lugar común da man: o poema
desenvólvese na caída do réxime,
avisado contra o consenso e preparado
para calar sobre o crepúsculo. esta
é a última paraxe: o inverno
do noso descontento.

218

chegar á seguinte estación e dar
a volta: non asumimos o outono.
a follaxe, o declinio sensorial
malia ao sol tan baixo. non
nos serve a imaxe para definir
a época: non se pode camiñar na auga.
son cinzas, son os brillos pequenos
da derrota histórica, son as dúas
ou tres cousas que funcionan no
poema. os cortocircuitos
da mañá, a total escaseza
de fontes fiábeis. este, o
xornalismo da fractura

a luz absurda da fin do mundo,
o lobo, as columnas,
a inutilidade do frío.

na mesa da recepción do hotel
William Faulkner bebe whisky, escribe,
desarma os tempos, en-
colle as posibilidades da xungla e
colecciona batracios, masa informe,
o latexo descomunal do lugar.
procura que nada exista fóra da
luz do candil e con todo aparece
alguén que conduce por unha estrada,
que lamina horizontes: o que
respire aquí de Dylan non é
premeditado: procede da confusión
inherente aos días,
á época que carece de nome xeral
e devala contra a torsión de William
Faulkner quen, xustamente, extrae
o sal da terra, o corazón da escuridade,
o antagonismo da pel,
a vida núa

pero trátase da vida,
que se estreita,
que cae,
decide aceptar este ángulo,
considera o paso do tempo
cuestión menor, pregunta
¿de que lado estás?